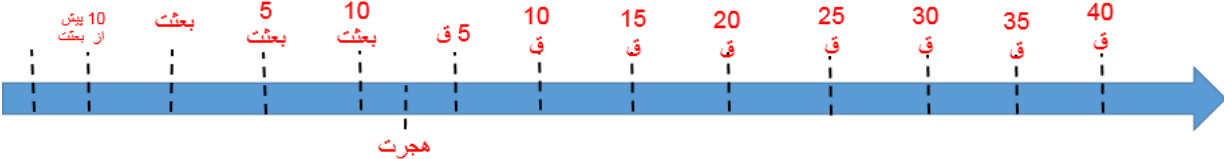
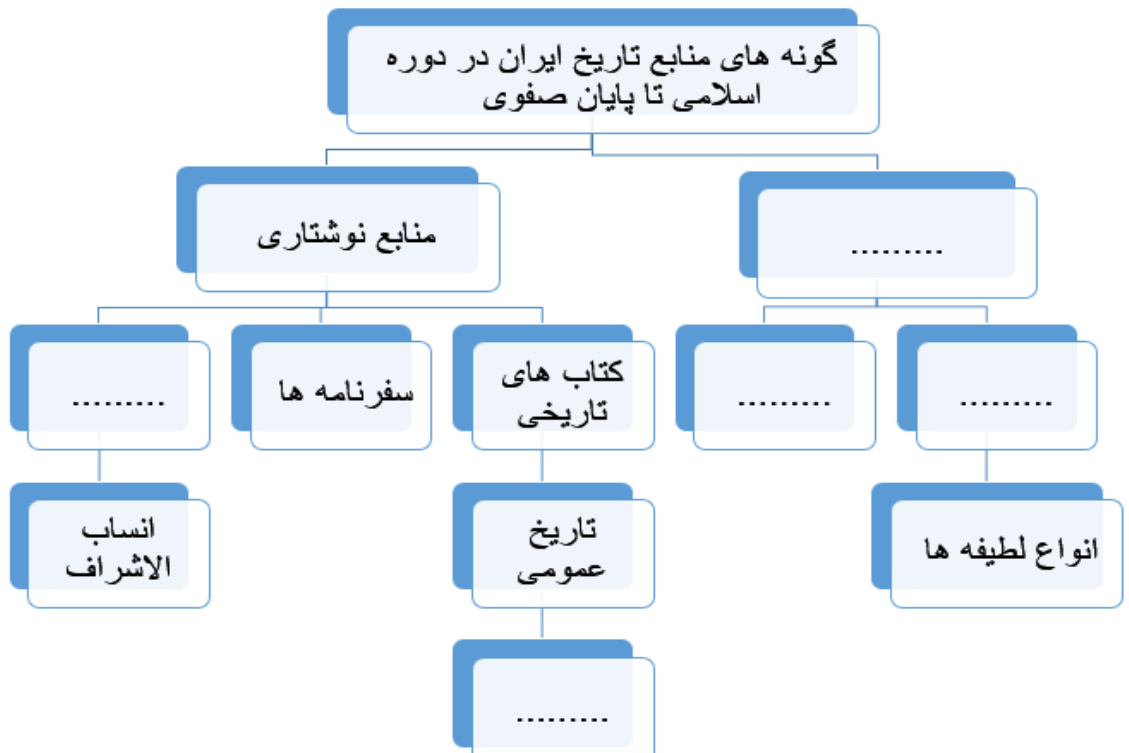

" بسمه تعالی "

نام خانوادگی :	اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی	تاریخ آزمون : ۹۶/۱۰/
نام آموزشگاه :	آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد مقدس	وقت : ۷۵ دقیقه
شماره داوطلب :	سوالات امتحان دیماه ۹۶ پایه یازدهم انسانی - متوسطه دوم	ساعت شروع : صبح
شماره کلاس :	درس : تاریخ (۲) از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه	تعداد صفحات : ۴
	دبیرستان بنت الهدی صدر نام طراح: سیمین کریمیان (سرگروه تاریخ - ناحیه ۵ مشهد)	تعداد سوال : ۲۰

" دوست من با یاد خدا آغاز کن و خود را باور داشته باش " *توجه : نیاز به پاسخ نامه ندارد

۱	موارد درست یا نادرست را در جدول مشخص نمایید. (هرمورد ۲/۵).	۷۵/.												
	<table border="1"> <tr> <td>الف</td> <td>منصور نقش زیادی در تحکیم و تثبیت حکومت عباسی داشت.</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>در دوران نخست خلافت عباسی تشکیلات اداری منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی سامانیان شکل گرفت.</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> <tr> <td>پ</td> <td>اهل صفه ، برخی از انصار بی بضاعت بودند که در جوار مسجد اقامت می کردند.</td> <td>درست</td> <td>نادرست</td> </tr> </table>	الف	منصور نقش زیادی در تحکیم و تثبیت حکومت عباسی داشت.	درست	نادرست	ب	در دوران نخست خلافت عباسی تشکیلات اداری منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی سامانیان شکل گرفت.	درست	نادرست	پ	اهل صفه ، برخی از انصار بی بضاعت بودند که در جوار مسجد اقامت می کردند.	درست	نادرست	
الف	منصور نقش زیادی در تحکیم و تثبیت حکومت عباسی داشت.	درست	نادرست											
ب	در دوران نخست خلافت عباسی تشکیلات اداری منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی سامانیان شکل گرفت.	درست	نادرست											
پ	اهل صفه ، برخی از انصار بی بضاعت بودند که در جوار مسجد اقامت می کردند.	درست	نادرست											
۲	شماره گزینه صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جای خالی بنویسید. (هرمورد ۲/۵).	۷۵/.												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>موضوع یا روش کار</th> <th>اشخاص</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف - تاریخ نگاری موضوعی ()</td> <td>۱- اولیاء... آملی</td> </tr> <tr> <td>ب - تک نگاری ()</td> <td>۲- بلاذری</td> </tr> <tr> <td>پ - تاریخ نگاری ترکیبی ()</td> <td>۳- مسعودی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- ابن عربشاه</td> </tr> </tbody> </table>	موضوع یا روش کار	اشخاص	الف - تاریخ نگاری موضوعی ()	۱- اولیاء... آملی	ب - تک نگاری ()	۲- بلاذری	پ - تاریخ نگاری ترکیبی ()	۳- مسعودی		۴- ابن عربشاه			
موضوع یا روش کار	اشخاص													
الف - تاریخ نگاری موضوعی ()	۱- اولیاء... آملی													
ب - تک نگاری ()	۲- بلاذری													
پ - تاریخ نگاری ترکیبی ()	۳- مسعودی													
	۴- ابن عربشاه													
۳	در سوالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ صحیح را انتخاب کنید. (فقط یک گزینه صحیح است) (هرمورد ۲/۵).	۷۵/.												
	<p>الف - در رابطه با « اقدامات پیامبر اکرم (ص) » کدام مورد درست نیست ؟</p> <p>۱- پیمان عقبه اول بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود.</p> <p>۲- در نتیجه پیمان عقبه دوم ، پایگاه امن و مطمئنی برای مسلمانان در یثرب بوجود آمد.</p> <p>۳- قرآن کریم صلح حدیبیه را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.</p> <p>۴- روش حکومتی پیامبر اکرم (ص) فاقد تشکیلات و سلسله مراتب گسترده بود.</p> <p>ب - برجسته ترین میراث اسلامی اندلس در عرصه تجلی یافت.</p> <p>۱- صنعت و تجارت ۲- هنر و معماری ۳- علم و اندیشه ۴- بازرگانی و صنعت</p> <p>پ- مهم ترین اقدام پیامبر اکرم (ص) در مدینه برای تاسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چهارچوب دین اسلام چه بود؟</p> <p>۱- پیمان برادری ۲- تنظیم پیمان نامه ۳- از بین بردن یهودیان ۴- تشکیل ارتش قدرتمند</p>													
۴	فرزندم، کلمه مناسب را از بین کلمات داده شده انتخاب کنید. (هر مورد ۵/۱. نمره)	۱/۵												
	<p>الف - مالیات سرانه ای که به مردان بالغ اهل کتاب که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند تعلق می گرفت؛ نام داشت. (زکات - جزیه - خمس)</p> <p>ب - امام در جریان مباحثه با مسیحیان حضور داشت. (امام حسن (ع) - امام سجاد (ع) - امام باقر (ع))</p> <p>پ - مهم ترین گروه مخالفان مسلمان غیر عرب علیه حکومت اموی بودند که ماهیت واقعی این حکومت را آشکار کردند. (علویان - خوارج - موالی)</p>													

۱/۵	<p>در رابطه با کتاب های تاریخی که از جمله مهم ترین منابع مطالعه تاریخ هستند؛ به سوالات زیر پاسخ دهید . (هر مورد ۵/۵ نمره)</p> <p>الف- یک مورد از انگیزه اصلی نویسندگان از نوشتن کتاب های تاریخ محلی را بنویسید.</p> <p>ب- کتاب عجائب المقدور فی نوائب تیمور نوشته ابن عربشاه از کدام دسته انواع کتاب های تاریخی است؟</p> <p>پ- کدام دسته از کتاب های تاریخی به اخلاق کشورداری و مناسبات فرمانروا و مردم می پردازد؟</p>	۵
.۷۵	<p>وقایع تاریخی زیر را روی « نمودار خط زمان » نمایش دهید. (هر مورد ۲۵/۵).</p> <p>۱- سال وفود (نهم ه) ۲- نبرد جسر یا پل (سیزده ق) ۳- جنگ نهاوند (۲۱ق).</p> 	۶
۲	<p>تعاریف و اصطلاحات: (هر مورد ۵/۵ نمره)</p> <p>الف- قبیله :</p> <p>ب- زکات :</p> <p>پ- نهضت ترجمه :</p> <p>ت- وکلای ائمه :</p>	۷
۱/۲۵	<p>در رابطه با منابع مطالعه تاریخ جدول مفهومی زیر را کامل کنید. (هر مورد ۲۵/۵ نمره)</p> 	۸

	دانش آموز عزیز خسته نباشید : به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید	
۹	یکی از مهم ترین و موثر ترین معیار های سنجش درستی یا نادرستی یک گزارش تاریخی چیست؟	۰.۵
۱۰	مهم ترین ویژگی اعراب را از نظر قرآن بنویسید.	۰.۵
۱۱	چرا درک و پذیرش جهان بینی و پیام مکتب اسلام برای ایرانیان دشوار و ناخوشایند نبود؟	۰.۵
	***** سوالات موردی *****	
۱۲	ارکان دعوت پیامبر اکرم (ص) در آغاز چگونه بود؟ (هر مورد ۰.۲۵ نمره)	۰.۵
	-۱ -۲	
۱۳	یک مورد از پیامدهای عزوه بدر را بنویسید.	۰.۵
۱۴	فعالیت امامان بعد از امام رضا (ع) تا عصر غیبت امام مهدی (عج) بر چه محورهایی متمرکز بود؟	۱/۵
	-۱ -۲ -۳	
	***** سوالات گسترده پاسخ *****	
۱۵	روش کار مورخان را در " تاریخ نگاری روایی " با " تاریخ نگاری تحلیلی " مقایسه کنید.	۱
۱۶	جایگاه زن را در نظام ارزشی عربستان بررسی کنید.	۱
۱۷	عواملی که در پذیرش اسلام توسط مردم سرزمین های مختلف نقش داشتند را بنویسید.	۱
	-۱ -۲	
۱۸	وضعیت اقتصادی جامعه اسلامی را دوران خلیفه دوم (عمر) با دوران خلافت علی (ع) مقایسه نمایید.	۱

۱۹ مهم ترین تحولاتی که با روی کار آمدن خلافت خاندان اموی پدید آمد را بنویسید. ۱

۲۰ دوست من ، متن زیر را به دقت مطالعه نموده و سپس به سوالات مربوطه پاسخ دهید. ۱/۷۵
صلح نامه های میان ایرانیان و اعراب، حاوی نکات مهمی درباره چگونگی فتح ایران و برخوردهای فاتحان و مغلوبان است.

الف - صلح نامه اصفهان: « اهالی اصفهان تا زمانی که جزیه پرداخت می نمایند، در امان هستند و باید در هر سال به اندازه توانایی خود، از طرف افراد بالغ به والی خود جزیه پرداخت نمایند، مسلمانان را (در راه ها) راهنمایی کنند، جاده ها را اصلاح نمایند. یک شبانه روز از افراد مسلمان (غریب) پذیرایی نمایند، نباید بر مسلمانان تسلط پیدا کنند. از طرف دیگر، مسلمانان باید خیرخواه آن ها باشند و مادامی که اصفهانی ها وظایف خود را انجام می دهند، در امان مسلمانان باشند. اگر اهل اصفهان چیزی از مواد این معاهده را عمل نکردند و یا کسی را که عمل نکرده بود به مسلمانان تسلیم ننمودند، دیگر در امان نیستند. کسی که مسلمانی را دشنام دهد تنبیه خواهد شد و اگر او را بزند، ما مسلمانان او را خواهیم کشت.» (طبری، تاریخ الامم و الملوک ج ۵، ص ۲۹۶-۳۰۳)

ب - امان نامه طبرستان و گیلان: « تو در امان خداوند عزوجل هستی، به این شرط که دزدان و نیز مردم نواحی اطراف را از (اذیت رساندن به مسلمانان) باز داری و در صدد توطئه علیه ما برنیایی و پانصد هزار درهم از دراهم رایج در سرزمینت به کسی که متولی ناحیه تو می شود، بپردازی. اگر چنین کردی، هیچ یک از ما نمی تواند بر تو حمله نماید و سرزمینت را اشغال کند و هیچ کس بدون اجازه تو به سرزمینت وارد نخواهد شد. جاده های ما برای شما جاده های شما برای ما دارای امنیت است و شما در صدد توطئه علیه ما نمی باشید و به دشمنان ما نمی پیوندید و به ما خیانت نمی کنید و اگر خیانت نمودید، دیگر بین ما و شما عهدی نیست. (طبری، تاریخ الامم و الملوک ج ۵، ص ۲۹۶-۳۰۳)
الف) تعهدات ایرانیان و اعراب مسلمان را در قراردادهای صلح فوق فهرست نمایید. (۱ نمره)

تعهدات ایرانیان	تعهدات اعراب

ب) با توجه به متون فوق، دلایل خود را در رد یا پذیرش ادعای رفتار مسالمت آمیز و مداراجویانه مسلمانان بیان کنید. (۷۵/۱ نمره)

جمع
۲۰ نمره

" بسمه تعالی "

<p>اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی آموزش و پرورش ناحیه ۵ مشهد مقدس پاسخنامه سؤالات امتحان دیماه ۹۶ پایه یازدهم انسانی - متوسطه دوم درس : تاریخ (۲) از بعثت پیامبر اسلام تا پایان صفویه دبیرستان بنت الهدی صدر نام طراح: سیمین کریمیان (سرگروه تاریخ -ناحیه ۵ مشهد)</p>	
<p>تاریخ آزمون : ۹۶/۱۰/۱ تعداد صفحات : ۳ تعداد سوال : ۲۰</p>	
<p>پاسخنامه " نظر همکار محترم صائب است "</p>	
۱	<p>موارد درست یا نادرست را در جدول مشخص نمایید. (هر مورد ۲/۵). الف- درست . درس ۷-ص ۶۶ ب- نادرست . درس ۷-ص ۷۰ پ- نادرست - درس ۴-ص ۳۴</p>
۲	<p>شماره گزینه صحیح را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جای خالی بنویسید. (هر مورد ۲/۵). الف- (۳) . درس ۲-ص ۱۸ ب- (۴) . درس ۱- ص ۷ پ- (۲) - درس ۲-ص ۱۷</p>
۳	<p>در سؤالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ صحیح را انتخاب کنید. (فقط یک گزینه صحیح است) (هر مورد ۲/۵). الف- (۱) . درس ۴-ص ۳۳ ب- (۱) . درس ۶ - ص ۶۴ پ- (۲) - درس ۴-ص ۳۵</p>
۴	<p>فرزندم، کلمه مناسب را از بین کلمات داده شده انتخاب کنید. (هر مورد ۱/۵. نمره) الف- جزیه . درس ۴-ص ۴۱ ب- امام حسن (ع) . درس ۵-ص ۴۶ پ- موالی - درس ۶-ص ۵۹</p>
<p>سؤالات خوشه ای</p>	
۵	<p>الف- ۱- ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، ۲- بیان ویژگی های جغرافیایی و اقتصادی ۳- نگارش زندگی نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است. (یک مورد). درس ۱-ص ۶ ب- تک نگاری. درس ۱-ص ۷ پ- سیاست نامه ها . درس ۱-ص ۱۱ (هر مورد ۱/۵. نمره)</p>
۶	<p>درس ۴-ص ۳۹ / ۲-درس ۸-ص ۸۱ / ۳-درس ۸-ص ۸۳ (هر مورد ۲/۵) </p>
۷	<p>الف- یک واحد سیاسی و اجتماعی مستقل و شامل تمام افرادی که نیای مشترک و پیوند خونی دارند. درس ۳-ص ۲۱ (هر مورد ۱/۵. نمره)</p>

	<p>ب - مالیاتی که مسلمانان باید پرداخت کنند. درس ۴ - ص ۴۱</p> <p>پ - جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی و ترجمه آنها به زبان عربی در دوره عباسیان بود. درس ۷ - ص ۷۲</p> <p>ت - کولای ائمه کسانی بودند که در مکتب اهل بیت آموزش دیده بودند و با اجازه آنان به عنوان مرجع امور دینی مردم در شهرهای مختلف ایفای نقش می کردند. درس ۷ - ص ۷۴</p>	
۱/۲۵	<p>درس ۱ - ص ۲ - ۵ - ص ۶ - ۱۱ - ص ۱۲ (هر مورد ۲۵ / نمره)</p>	۸
	<p>دانش آموز عزیز خسته نباشید : به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید</p>	
.۱۵	<p>بررسی مطابقت و یا عدم مطابقت آن با عقل است. درس ۲ - ص ۱۵</p>	۹
.۱۵	<p>صفت جاهلی . درس ۳ - ص ۲۳</p>	۱۰
.۱۵	<p>زیرا ایرانیان یکتا پرست و معتقد به بهشت و جهنم و ظهور منجی بودند. درس ۸ - ص ۸۸</p>	۱۱
	<p>**** سوالات موردی ****</p>	
.۱۵	<p>پیامبر اکرم (ص) در آغاز دعوت پنهانی خود، افراد را به چه چیزهایی دعوت می کرد؟ (هر مورد ۲۵ / نمره)</p> <p>۱- پرستش خدای یگانه ۲- ایمان به روز رستاخیز / درس ۳ - ص ۲۶</p>	۱۲
.۱۵	<p>ضربه سنگین و جبران ناپذیری بر قریش وارد آورد / یا / قدرت و موقعیت قریش را در منطقه حجاز تضعیف کرد / یا / پس از آن ساکنان آن منطقه گرایش بیشتری به رسول خدا (ص) و اسلام نشان دادند. درس ۴ - ص ۳۷</p>	۱۳
۱/۵	<p>۱- بر تربیت شاگردان و یاران برجسته ۲- مقابله با با تحریف مبانی دینی و سنت نبوی ۳- حفظ جامعه شیعی ۴- مبارزه با جریان های فکری و فرهنگی انحرافی در شیعه. (۳ مورد) درس ۷ - ص ۷۳</p>	۱۴
	<p>**** سوالات گسترده پاسخ ****</p>	
۱	<p>روایی : مورخ روایت های مختلف و متعدد را درباره یک موضوع واحد با ذکر اسناد ذکر می کند و تاریخ نگاران هیچ گونه دخل و تصرفی در روایت ها نمی کردند و عینا آنها را ذکر می کردند و برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می شد و تعیین صحت و سقم مطالب</p>	۱۵

	<p>را به خواننده واگذار کند و نویسندگان به دور از هر گونه نقد و انتقاد، هیچ نظری درباره درستی و نادرستی خبر ارائه نمی دهند و تاریخ تگاری تحلیلی مورخ با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایات مربوط به یک رویداد و نقد آنها، اقدام به تحلیل و تفسیر علل، آثار و پیامدهای آن واقعه می نماید.</p> <p>درس ۲ صص ۱۷-۱۸</p>					
۱۶	<p>نظام اجتماعی عربستان پیش از اسلام زن از مقام و منزلت پایینی برخوردار بود. بسیاری از پدران و خانواده ها ارزش و ارزوا داشتند که فرزندشان پسر باشد تا بتوانند از راه جنگ و راهزنی؛ غنیمت به چنگ آورد. افتخار به پدر و نه مادر بود و موقعیت زن حقارت آمیز بوده است. درس ۳ - صص ۲۱ و ۲۲</p>					
۱۷	<p>۱- جاذبه پیام جهانی اسلام که همه انسان ها را بدون توجه به رنگ پوست، زبان، فرهنگ و طبقه اجتماعی شان مخاطب قرار داده و به آنان وعده می داد که با ایمان به اسلام و عمل به دستورات آن به سعادت و رستگاری در دنیا و آخرت خواهند رسید.</p> <p>۲- اسلام همه مردم را به عمل به شریعتی سهل و ساده فرا می خواند. درس ۶ - صص ۵۲</p>					
۱۸	<p>در دوران خلافت عمر درآمدهای فراوانی از سرزمی نهایی ثروتمندی که فتح شده بود به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد. خلیفه دوم این در ۳ به عنوان عطایا میان مسلمانان توزیع کرد. نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگرچه برپایه مساوات اسلامی نبود، اما ساد هزیستی و سختگیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثرو تاندوزی و تجملگرایی آنان جلوگیری کرد. اما علی ع در دوران خلافتش تلاش کرد که عدالت و مساوات اسلامی را اجرا کند. از این رو، بیت المال را به طور مساوی میان تمام مسلمانان اعم از عرب و غیرعرب، سیاه و سفید و بنده و آزاد تقسیم کرد. درس ۵ - صص ۴۷ و ۴۸.</p>					
۱۹	<p>فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود. درس ۶ - صص ۵۶</p>					
۲۰	<p>الف - دو مورد از تعهدات هر یک از طرفین مد نظر است. (هر مورد ۲۵/). (نمره) درس ۸</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>تعهدات ایرانیان</th> <th>تعهدات اعراب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>جزیه پرداخت / مسلمانان را (در راه ها) راهنمایی کنند / جاده ها را اصلاح نمایند / یک شبانه روز از افراد مسلمان (غریب) پذیرایی نمایند / نباید بر مسلمانان تسلط پیدا کنند / مسلمانان را دشنام ندهند / اعراب را نزنند / بر علیه اعراب توطئه نکنند / تامین امنیت در جاده ها / عدم پیوستن به دشمنان اعراب / عدم خیانت به اعراب.</td> <td>باید خیرخواه ایرانیان باشند / ایرانیان را امان دهند / عدم حمله و اشغال سرزمین هایی که به تعهدات خود پایبند هستند / بدون اجازه به سرزمین ایرانیان وارد نشوند / تامین امنیت در جاده ها /</td> </tr> </tbody> </table> <p>توجه : (متن از خارج از کتاب گرفته شده است.)</p> <p>ب) استنباط و بیان نظر منطقی و مستدل با استفاده از شواهد توسط دانش آموز مورد نظر است. (۷۵/). (نمره).</p>	تعهدات ایرانیان	تعهدات اعراب	جزیه پرداخت / مسلمانان را (در راه ها) راهنمایی کنند / جاده ها را اصلاح نمایند / یک شبانه روز از افراد مسلمان (غریب) پذیرایی نمایند / نباید بر مسلمانان تسلط پیدا کنند / مسلمانان را دشنام ندهند / اعراب را نزنند / بر علیه اعراب توطئه نکنند / تامین امنیت در جاده ها / عدم پیوستن به دشمنان اعراب / عدم خیانت به اعراب.	باید خیرخواه ایرانیان باشند / ایرانیان را امان دهند / عدم حمله و اشغال سرزمین هایی که به تعهدات خود پایبند هستند / بدون اجازه به سرزمین ایرانیان وارد نشوند / تامین امنیت در جاده ها /	
تعهدات ایرانیان	تعهدات اعراب					
جزیه پرداخت / مسلمانان را (در راه ها) راهنمایی کنند / جاده ها را اصلاح نمایند / یک شبانه روز از افراد مسلمان (غریب) پذیرایی نمایند / نباید بر مسلمانان تسلط پیدا کنند / مسلمانان را دشنام ندهند / اعراب را نزنند / بر علیه اعراب توطئه نکنند / تامین امنیت در جاده ها / عدم پیوستن به دشمنان اعراب / عدم خیانت به اعراب.	باید خیرخواه ایرانیان باشند / ایرانیان را امان دهند / عدم حمله و اشغال سرزمین هایی که به تعهدات خود پایبند هستند / بدون اجازه به سرزمین ایرانیان وارد نشوند / تامین امنیت در جاده ها /					

پارم دروس :	۵ - ۲/۵ نمره
۱ - ۳ نمره	۶ - ۱/۷۵ نمره
۲ - ۲ نمره	۷ - ۳ نمره
۳ - ۲/۵ نمره	۸ - ۲/۷۵ نمره
۴ - ۲/۵ نمره	